

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1990-1991

31 OCTOBRE 1990

Projet de loi relatif à la protection des biens des personnes totalement ou partiellement incapables d'en assumer la gestion en raison de leur état physique ou mental

**AMENDEMENTS PRESENTES
PAR LE GOUVERNEMENT**

JUSTIFICATION GENERALE

Le présent projet de loi constitue le complément nécessaire de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux (*Moniteur belge* du 27 juillet 1990). Le champ d'application de ce projet est toutefois beaucoup plus étendu, puisqu'il concerne la protection des biens de toutes les personnes majeures qui, en raison de l'altération même temporaire de leurs facultés mentales ou de leur condition physique, ne sont pas en état de gérer elles-mêmes leurs biens. Les deux textes formant un ensemble, il paraît souhaitable qu'ils entrent en vigueur en même temps à la date fixée par le Roi et au plus tard un an après la publication au *Moniteur*.

La priorité ayant été accordée aux travaux concernant la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux, les travaux relatifs à la protection

R. A 7938*Voir :***Document du Sénat :****1102 (1990-1991) : N° 1.****BELGISCHE SENAAT**

ZITTING 1990-1991

31 OKTOBER 1990

Ontwerp van wet betreffende de bescherming van de goederen van personen die wegens hun lichaams- of geestestoestand geheel of gedeeltelijk onbekwaam zijn die te beheren

**AMENDEMENTEN
VAN DE REGERING**

ALGEMENE VERANTWOORDING

Huidig wetsontwerp is de noodzakelijke aanvulling van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (*Belgisch Staatsblad* van 27 juli 1990). De werkingssfeer van dit ontwerp is echter veel ruimer, vermits het gaat om de bescherming van de goederen van alle meerderjarige personen die, wegens een, zij het tijdelijke, verzwakking van hun geestvermogens of van hun lichaamsgesteldheid, buiten staat zijn om zelf hun goederen te beheren. Daar de twee teksten een geheel vormen, lijkt het wenselijk dat zij tegelijkertijd in werking treden op de dag bepaald door de Koning en ten laatste één jaar na de bekendmaking in het *Staatsblad*.

Omwille van het feit dat prioriteit verleend werd aan de werkzaamheden inzake de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke,

R. A 7938*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :****1102 (1990-1991) : Nr. 1.**

des biens ont été interrompus depuis 1975. Il a dès lors paru indiqué et opportun de revoir complètement le texte afin de l'améliorer et de l'actualiser.

*
* *

— Les modifications que nous avons l'honneur de soumettre à vos délibérations résultent de la volonté de mettre en place un régime de protection des biens suffisamment souple et adapté aux nécessités de la vie actuelle que pour permettre une utilisation aisée et fréquente.

Ainsi, toute personne intéressée, personne physique ou personne morale telle que par exemple un C.P.A.S. ou une A.S.B.L. ayant pour objet la défense des intérêts de malades mentaux ou d'autres personnes ayant besoin de protection, pourra désormais demander au juge de paix la désignation d'un administrateur provisoire.

La qualité de membre d'une telle association n'a en outre pas été jugée incompatible avec la fonction d'administrateur provisoire. Il appartiendra au juge de paix, en vue de permettre une gestion personnalisée des cas, de veiller à ce qu'un même administrateur ne soit pas désigné pour un nombre trop élevé de personnes.

— Il a paru essentiel d'assurer une indépendance totale entre le régime de protection des biens et le régime de protection de la personne tel qu'il est organisé par la loi du 26 juin 1990. A cet effet, il a été jugé important de supprimer la catégorie d'administrateur provisoire général prévue dans le projet initial et de ne plus retenir en conséquence qu'une seule sorte d'administrateur provisoire. Cette mesure qui permettra d'éviter que les personnes faisant l'objet d'une mesure prise en application de la loi du 26 juin 1990 ne soient automatiquement frappées d'incapacité, est conforme à l'article 19, 1°, de la Recommandation R (83) 2 du 22 février 1983 du Conseil de l'Europe « sur la protection juridique des personnes atteintes de troubles mentaux et placées comme patients involontaires », qui dispose que :

« Le placement à lui seul ne peut constituer de plein droit une cause de restriction de la capacité juridique du patient. »

Ce principe d'indépendance requiert en outre que la fin des pouvoirs de l'administrateur provisoire soit indépendante de la levée de la mesure relative à la personne de l'intéressé.

— Afin de permettre au système de garder toute sa souplesse, il a paru souhaitable de ne pas enfermer le juge de paix dans un cadre trop étroit. Compte tenu des larges pouvoirs qui lui sont conférés et des rensei-

werden de werkzaamheden betreffende de bescherming van de goederen in 1975 stilgelegd. Derhalve leek het opportuun en aangewezen de tekst volledig te herzien ten einde deze te verbeteren en te actualiseren.

*
* *

— De wijzigingen die wij u ter beraadslaging voorleggen, beogen de instelling van een regeling tot bescherming van de goederen die voldoende soepel is en aangepast aan de noodwendigheden van de huidige levensomstandigheden, met het oog op een gemakkelijke en veelvuldige toepassing ervan.

Zo zal voortaan iedere belanghebbende, rechtspersoon of natuurlijk persoon, zoals bijvoorbeeld een O.C.M.W. of een V.Z.W., die de bescherming van de belangen van de geesteszieken of van andere personen die bescherming nodig hebben tot doel hebben, bij de vrederechter de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder kunnen vragen.

De hoedanigheid van lid van een dergelijke vereniging werd overigens niet onverenigbaar geacht met de functie van voorlopige bewindvoerder. Ten einde een geïndividualiseerd beheer van de gevallen mogelijk te maken, behoort het de vrederechter ervoor te waken dat eenzelfde bewindvoerder niet voor een te hoog aantal personen wordt aangewezen.

— Het leek van wezenlijk belang een totale onafhankelijkheid te waarborgen tussen de regeling van de bescherming van de goederen en de regeling van bescherming van de persoon zoals geregeld bij de wet van 26 juni 1990. Te dien einde, werd het belangrijk geacht de categorie van algemeen voorlopige bewindvoerder waarin voorzien werd in het oorspronkelijk ontwerp, af te schaffen en bijgevolg slechts één soort voorlopige bewindvoerder te behouden. Deze maatregel waarbij kan voorkomen worden dat de personen die het voorwerp zijn van een maatregel genomen in toepassing van de wet van 26 juni 1990, automatisch onbekwaam verklaard worden, stemt overeen met artikel 19, 1°, van de Aanbeveling R (83) 2 van 22 februari 1983 van de Raad van Europa « over de rechtsbescherming van geestesgestoorden opgenomen buiten hun wil », dat bepaalt dat :

« De enkele opneming niet van rechtswege een grond van beperking van de rechtsbekwaamheid van de patiënt vormt. »

Dit principe van onafhankelijkheid vereist bovendien dat de beëindiging van de bevoegdheden van de voorlopige bewindvoerder onafhankelijk is van de opheffing van de maatregel betreffende de persoon van betrokkene.

— Ten einde de regeling zo soepel mogelijk te houden, leek het wenselijk de bevoegdheden van de vrederechter niet te zeer aan banden te leggen. Rekening houdend met de ruime bevoegdheid die hem

gnements qu'il veillera à recueillir sur les plans médical, social et familial, il convenait de lui permettre de moduler la mesure de protection, et de l'adapter au handicap de l'intéressé. Le magistrat pourra notamment, tenant compte de la nature et de la consistance des biens à gérer et de l'état de la personne, limiter les pouvoirs de l'administrateur provisoire et laisser à la personne concernée une partie de la gestion de ses biens. Le fait de laisser à la personne protégée une partie de sa capacité peut présenter, en effet, un aspect curatif non négligeable.

En outre les formalités habilitantes, telles que l'intervention du conseil de famille ou l'homologation du tribunal de première instance ont été supprimées pour les actes de disposition importants, ces formalités étant jugées trop lourdes.

Par ailleurs, la liquidation du logement de la personne protégée et des meubles meublants dont il est garni pouvant avoir un impact psychologique important, spécialement lorsqu'il s'agit de personnes âgées, il a paru opportun d'entourer cette opération de précautions particulières afin de les conserver le plus longtemps possible à la disposition de la personne protégée.

Enfin, le projet de loi laissant subsister les régimes actuels de l'interdiction, de la mise sous conseil judiciaire, et de la minorité prolongée, il a semblé préférable d'insérer le nouveau régime de protection dans le Code civil.

*
* *

Article 1er

Remplacer cet article par les dispositions suivantes :

« *Article 1er*. — L'intitulé du titre XI du livre Ier du Code civil est remplacé par l'intitulé suivant : « Titre XI — De la majorité, de l'administration provisoire, de l'interdiction et du conseil judiciaire. »

Article 1^{er}bis. — Il est inséré dans le titre XI du livre Ier du Code civil un chapitre Ier *bis* intitulé « De l'administration provisoire des biens appartenant à un majeur » contenant les articles 488*bis*, a) à 488*bis*, k).

Article 1^{er}ter. — Un article 488*bis*, a), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre Ier*bis* du titre XI du livre Ier du Code civil :

wordt toevertrouwd en met de inlichtingen die hij moet inwinnen op medisch, maatschappelijk en familiaal vlak, was het aangewezen hem de mogelijkheid te bieden de beschermingsmaatregel toe te passen naargelang van het geval en aan te passen aan de handicap van de betrokkene. De magistraat mag namelijk, rekening houdend met de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en met de toestand van de persoon, de bevoegdheid van de voorlopige bewindvoerder beperken en aan de betrokken persoon een gedeelte van het beheer van zijn goederen overlaten. Het feit ervoor te zorgen dat de beschermde persoon een gedeelte van zijn vermogen tot handelen kan behouden, kan inderdaad een niet te verwaarlozen bijdrage tot zijn genezing betekenen.

Bovendien werden de machtigingsformaliteiten, zoals de tussenkomst van de familieraad of de homologatie door de rechtbank van eerste aanleg afgeschaft voor de belangrijke daden van beschikking, vermits deze formaliteiten als te zwaar beschouwd werden.

Overigens leek het aangewezen, vermits het verdwijnen van de woning van de beschermde persoon, en van het huisraad een nefaste psychologische invloed kan hebben vooral wanneer het om bejaarde personen gaat, met de grootste omzichtigheid te werk te gaan en de goederen waarvan sprake zo lang mogelijk ter beschikking van de beschermde persoon te houden.

Tenslotte, is het verkieslijk gebleken de nieuwe regeling van bescherming in te voegen in het Burgerlijk Wetboek vermits het ontwerp van wet de bestaande regelingen van onbekwaamverklaring, van bijstand van een gerechtelijk raadsman, en van verlengde minderjarigheid behoudt.

*
* *

Artikel 1

Dit artikel vervangen door volgende bepalingen :

« *Artikel 1*. — Het opschrift van titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door volgend opschrift : « Titel XI — Meerderjarigheid, voorlopig bewind, onbekwaamverklaring en bijstand van een gerechtelijk raadsman. »

Artikel 1bis. — In titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek wordt een hoofdstuk *Ibis* ingevoerd met als opschrift « Voorlopig bewind van de goederen toebehorend aan een meerderjarige » inhoudende de artikelen 488*bis*, a) tot 488*bis*, k).

Artikel 1ter. — Een artikel 488*bis*, a), opgesteld als volgt, wordt ingevoerd in hoofdstuk *Ibis* van titel XI van het boek van het Burgerlijk Wetboek :

Article 488bis, a):

Le majeur qui, en raison de l'altération même temporaire de ses facultés mentales ou de sa condition physique est totalement ou partiellement hors d'état de gérer ses biens peut, en vue de la protection de ceux-ci, être pourvu d'un administrateur provisoire, lorsqu'il n'est pas déjà pourvu d'un représentant légal. »

Justification

— Il est proposé d'insérer le nouveau régime de protection des biens dans le titre XI du livre Ier du Code civil, par l'adjonction d'un chapitre Ier*bis* intitulé « De l'administration provisoire des biens appartenant à un majeur ».

En effet, les mesures prévues par le projet de loi ne se limitent pas à la seule protection des biens des malades mentaux, mais concernent de façon générale toute personne majeure qui, en raison de l'altération même temporaire de ses facultés mentales ou de sa condition physique est hors d'état de gérer ses biens. Le critère essentiel est l'impossibilité pour la personne de gérer ses biens.

Le projet laissant en outre subsister les régimes existant tels que l'interdiction, la mise sous conseil judiciaire, et la minorité prolongée, il paraît indiqué de regrouper dans le Code civil les différents régimes de protection des incapables majeurs.

— Il est proposé de remplacer à l'article 1er du projet les mots « la personne qui a atteint l'âge de 21 ans » par les mots « le majeur ».

Cette modification résulte de l'adoption de la loi du 19 janvier 1990 abaissant à 18 ans l'âge de la majorité civile.

— L'altération même temporaire de la condition physique pouvant nécessiter également des mesures de protection des biens, il est proposé de supprimer à ce même article le mot « durable ».

CHAPITRE II

Remplacer l'intitulé de ce chapitre par l'intitulé suivant:

« Chapitre II: De l'administrateur provisoire. »

Justification

Il paraît préférable de ne prévoir qu'une catégorie d'administrateur provisoire. Il n'y a dès lors plus lieu de faire une distinction entre l'administrateur provisoire « spécial » et l'administrateur provisoire « général ».

Art. 2

Remplacer cet article par les dispositions suivantes:

« Article 2. — Un article 488bis, b), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre Ier bis du titre XI du livre Ier du Code civil:

Artikel 488bis, a):

De meerderjarige die, wegens een zij het tijdelijke verzwakking van zijn geestvermogens of zijn lichaamsgesteldheid, geheel of gedeeltelijk buiten staat is zijn goederen te beheren, mag met het oog op de bescherming ervan, een bewindvoerder toegevoegd worden, als hem nog geen wettelijk vertegenwoordiger werd toegevoegd. »

Verantwoording

— Er wordt voorgesteld een nieuwe regeling van bescherming van de goederen in te voegen in titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek, door toevoeging van een hoofdstuk I*bis* met als opschrift « Voorlopig bewind van de goederen toebehorend aan een meerderjarige ».

De maatregelen waarin wordt voorzien door het ontwerp van wet beperken zich inderdaad niet uitsluitend tot de bescherming van de goederen van de geesteszieke, maar hebben in 't algemeen betrekking op elke meerderjarige persoon die, wegens een, zij het tijdelijke verzwakking van zijn geestvermogens of zijn lichaamsgesteldheid buiten staat is zijn goederen te beheren. Het hoofdcriterium is de onmogelijkheid voor de persoon zijn goederen te beheren.

Vermits het ontwerp de bestaande stelsels zoals de onbekwaamverklaring, de bijstand van een gerechtelijk raadsman en de verlengde minderjarigheid behoudt, lijkt het aangewezen in het Burgerlijk Wetboek de verschillende regelingen van bescherming van meerderjarige onbekwamen te hergroeperen.

— Er wordt voorgesteld in het artikel 1 van het ontwerp de woorden « hem die de leeftijd van eenentwintig jaar heeft bereikt » te vervangen door het woord « de meerderjarige ».

Deze wijziging is een gevolg van de goedkeuring van de wet van 19 januari 1990 waarbij de leeftijd van burgerlijke meerderjarigheid verlaagd wordt tot 18 jaar.

— Vermits de zij het tijdelijke verzwakking van de lichaamsgesteldheid, eveneens maatregelen tot bescherming van de goederen kan noodzakelijk maken, wordt voorgesteld in datzelfde artikel het woord « langdurig » te schrappen.

HOOFDSTUK II

Het opschrift van dat hoofdstuk vervangen door volgend opschrift:

« Hoofdstuk II: « De voorlopige bewindvoerder. »

Verantwoording

Het lijkt verkieslijk slechts in één categorie voorlopige bewindvoerders te voorzien. Derhalve moet er geen onderscheid meer gemaakt worden tussen de « bijzondere » voorlopige bewindvoerder en de « algemene » voorlopige bewindvoerder.

Art. 2

Dit artikel vervangen door volgende bepalingen:

« Artikel 2. — Een artikel 488bis, b), opgesteld als volgt, wordt ingevoegd in hoofdstuk I bis van titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek:

Article 488bis, b):

§ 1er. A sa requête, à celle de son conjoint, d'un membre de sa famille, de la personne chez qui elle réside, de son médecin traitant, du directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique dans lequel la personne est maintenue, d'un ami, d'un voisin, du procureur du Roi, ou de toute autre personne intéressée, la personne visée à l'article 488bis, a), peut être pourvue d'un administrateur provisoire par le juge de paix du lieu de sa résidence, ou à défaut, du lieu de son domicile.

Le juge de paix peut prendre cette mesure d'office lorsqu'il est saisi de la requête prévue à l'article 5, § 1er de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.

§ 2. La requête tendant à la désignation d'un administrateur provisoire mentionne à peine de nullité :

1. les jour, mois et an;
2. les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne à protéger;
3. l'objet de la demande et l'indication sommaire des motifs;
4. les nom, prénom, résidence ou domicile de la personne qui fait l'objet de la demande;
5. la désignation du juge qui doit en connaître.

A peine de nullité, elle est signée par le requérant ou par son avocat.

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible, les lieu et date de naissance de la personne à protéger.

§ 3. A la requête, est joint, sauf circonstances particulières, un certificat médical n'ayant pas plus de 15 jours de date, attestant que cette personne se trouve dans une des situations décrites à l'article 488bis, a), et précisant les raisons pour lesquelles elle est hors d'état de gérer ses biens, que ce soit momentanément, partiellement ou totalement. Ce certificat médical ne peut être établi par un médecin parent ou allié de la personne à protéger ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque au service psychiatrique dans lequel le malade se trouve.

Artikel 488bis, b):

§ 1. Aan de in artikel 488bis, a), bedoelde persoon kan, op eigen verzoek, op verzoek van zijn echtgenoot, van een familielid, van de persoon bij wie hij verblijft, van zijn behandelende geneesheer, van de directeur van de instelling waartoe de psychiatrische dienst behoort waar de persoon verblijft, van een vriend, van een gebuur, van de procureur des Konings, of van elk ander belanghebbend persoon, een voorlopig bewindvoerder worden toegevoegd door de vrederechter van zijn verblijfplaats, of bij gebreke daarvan van zijn woonplaats.

De vrederechter kan die maatregel ambtshalve nemen, wanneer bij hem een verzoek werd ingediend als bedoeld in artikel 5, § 1 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

§ 2. Het verzoek tot aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder vermeldt, op straffe van nietigheid :

1. de dag, maand en het jaar;
2. de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker, alsook de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de te beschermen persoon;
3. het onderwerp van de vordering en in het kort de gronden ervan;
4. de naam, de voornaam, de verblijf- of woonplaats van de persoon die het voorwerp is van het verzoekschrift;
5. de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen.

Het verzoekschrift moet op straffe van nietigheid, worden ondertekend door de verzoeker of zijn advocaat.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien, en voor zover mogelijk, de plaats en datum van geboorte van de te beschermen persoon.

§ 3. Bij dit verzoekschrift, wordt, behoudens bijzondere omstandigheden, een geneeskundige verklaring gevoegd die ten hoogste 15 dagen oud is, en die bevestigt dat die persoon zich bevindt in één van de toestanden omschreven in het artikel 488bis, a), en waarin wordt uiteengezet om welke redenen hij, zij het tijdelijk, geheel of ten dele onbekwaam is zijn goederen te beheren. Deze geneeskundige verklaring mag niet worden opgesteld door een geneesheer die een bloed- of aanverwant van de te beschermen persoon of van de verzoeker is, of op enigerlei wijze verbonden is aan de psychiatrische dienst waar de zieke zich bevindt.

§ 4. Le juge de paix s'entoure de tous les renseignements utiles; il peut désigner un médecin-expert qui donnera son avis sur l'état d'incapacité de l'intéressé; il doit demander un certificat médical lorsque le requérant n'a pu en joindre un à la requête.

S'il y a lieu, le requérant consigne au greffe un montant suffisant pour couvrir les frais de l'expertise.

Le greffier convoque la personne faisant l'objet de la demande et son conjoint, par pli judiciaire, pour être entendus par le juge de paix en chambre du conseil, le cas échéant en présence de leur avocat. Il est fait de même en cas de mesure envisagée d'office par le juge de paix. Ce dernier peut également se rendre à l'endroit où la personne réside et entendre toute personne qu'il estime apte à le renseigner.

Les dispositions des articles 1027 à 1034 du Code judiciaire sont applicables.

Article 2bis. — Un article 488bis, c), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre 1^{er}bis du titre XI du livre Ier du Code civil:

Article 488bis, c):

§ 1er. Le juge de paix désigne l'administrateur provisoire en tenant compte de la nature et de la consistance des biens à gérer, de l'état de l'intéressé ainsi que de sa situation familiale.

Cette désignation a lieu par ordonnance séparée lorsque le juge de paix est saisi de la requête prévue à l'article 5, § 1er, de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux. Elle met fin aux mandats conférés par le malade.

L'administrateur provisoire ne peut être choisi parmi les dirigeants ou les membres du personnel de l'institution ou du service public ou privé dans lequel l'intéressé se trouve. Une copie de la décision nommant un administrateur provisoire est transmise au procureur du Roi. Le mandat de l'administrateur est accepté par celui-ci dans les 8 jours de sa nomination par un écrit déposé au dossier de la procédure.

§ 2. L'administrateur provisoire rend annuellement compte de sa gestion à l'administré et au juge de paix. Si l'état de santé de l'administré ne permet pas cette mesure, l'administrateur provisoire s'adresse directement au juge de paix.

§ 4. De vrederechter wint alle dienstige inlichtingen in; hij kan een geneesheer-deskundige aanstellen die advies zal uitbrengen over de toestand van onbekwaamheid van de betrokkene; hij moet een geneeskundige verklaring vragen indien de verzoeker dergelijke verklaring niet bij zijn verzoek heeft kunnen voegen.

In voorkomend geval, geeft de verzoeker op de griffie een bedrag in consignatie dat volstaat om de expertisekosten te dekken.

De griffier roept bij gerechtsbrief de persoon op die het voorwerp is van het verzoek en zijn echtgenoot, om gehoord te worden door de vrederechter in de raadkamer, in voorkomend geval in aanwezigheid van hun raadsman. Er wordt op gelijke wijze gehandeld indien de vrederechter overweegt ambtshalve een maatregel te nemen. Deze laatste mag zich eveneens begeven naar de verblijfplaats van de persoon of eenieder horen die hij geschikt acht om hem in te lichten.

De bepalingen van de artikelen 1027 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van toepassing.

Artikel 2bis. — Een artikel 488bis, c), opgesteld als volgt wordt ingevoegd in hoofdstuk 1bis van Titel XI van Boek I van het Burgerlijk Wetboek:

Artikel 488bis, c):

§ 1. De vrederechter wijst de voorlopige bewindvoerder aan met inachtneming van de aard en de samenstelling van de te beheren goederen, de toestand van betrokkene en zijn gezinstoestand.

Deze aanwijzing geschiedt bij afzonderlijke beschikking wanneer bij de vrederechter een verzoekschrift ingediend werd bepaald in artikel 5, § 1, van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. Die aanwijzing stelt een eind aan de lastgeving door de zieke gegeven.

De voorlopige bewindvoerder mag niet gekozen worden onder de bestuurs- of personeelsleden van de instelling of de openbare of particuliere dienst waarin betrokkene zich bevindt. Een afschrift van de beslissing van benoeming van voorlopig bewindvoerder wordt medegedeeld aan de procureur des Konings. De bewindvoerder laat binnen 8 dagen na zijn benoeming schriftelijk weten of hij die aanwijzing aanvaardt. Dit stuk wordt gevoegd bij het dossier van de procedure.

§ 2. De voorlopige bewindvoerder geeft jaarlijks rekenschap van zijn beheer aan de onder voorlopig bewind gestelde en aan de vrederechter. Indien de gezondheidstoestand van betrokkene dit niet toelaat, richt de voorlopige bewindvoerder zich rechtstreeks tot de vrederechter.

S'il l'estime nécessaire, le juge de paix peut exiger de l'administrateur provisoire des garanties, soit au moment de la désignation, soit au cours de la fonction. »

Justification

Art. 2

§ 1er. Il paraît souhaitable de permettre également à toute personne intéressée, personne physique ou personne morale (telle que par exemple un C.P.A.S., ou une A.S.B.L. ayant pour objet la protection des intérêts de malades mentaux ou d'autres personnes ayant besoin de protection), de demander la désignation d'un administrateur provisoire. Il appartiendra au juge de paix d'écarter les demandes abusives.

Comme tout tiers intéressé, le directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique dans lequel la personne est maintenue, aura la faculté de demander au juge de paix la désignation d'un administrateur provisoire.

Afin d'assurer l'indépendance du régime de protection de la personne et du régime de protection des biens, il a paru opportun de supprimer pour le directeur de l'établissement l'obligation de demander au juge de paix la désignation d'un administrateur provisoire.

— Le juge de paix saisi sera généralement celui du canton dans lequel la personne à protéger réside effectivement. Il paraît dès lors préférable, pour des raisons pratiques qui ont d'ailleurs justifié l'adoption de la même solution dans la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, d'établir, pour la saisine du juge de paix, un ordre de priorité en faveur, en premier lieu, du juge de paix de la résidence, et en deuxième lieu, du juge de paix du domicile de la personne à protéger.

— Une mesure de protection des biens peut également s'imposer lorsque, en vertu de l'article 5, § 1er, de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux, c'est le malade lui-même qui saisit le juge de paix d'une demande visant à sa mise en observation. Le 2e alinéa du § 1er, tel qu'il est actuellement libellé paraît exclure cette hypothèse. Il convient donc de le modifier.

§ 2. Il paraît souhaitable de prévoir, comme cela a été fait dans la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux, les mentions qui doivent figurer dans la requête à peine de nullité. Il convient en effet que celle-ci contienne toutes les informations permettant d'identifier les parties et la demande.

§ 3. Le certificat médical joue un rôle essentiel. Il doit permettre au juge de paix de cerner la nature et les limites exactes du handicap. Il convient donc que ce certificat décrive de façon détaillée les raisons pour lesquelles la personne est incapable de gérer ses biens que ce soit momentanément, partiellement ou totalement.

Le requérant n'aura pas toujours la possibilité de joindre un certificat médical à sa requête; ce sera notamment le cas lorsque la personne qui fait l'objet de la demande refuse de subir l'examen médical. Dans ces circonstances particulières, le juge de paix devra requérir lui-même la délivrance d'un certificat médical.

Afin d'éviter tout risque de pression ou de collusion, il a été jugé important d'assortir la délivrance du certificat médical de garanties particulières comme cela a été fait dans la loi du 26 juin 1990

Indien hij zulks noodzakelijk acht, kan de vrederechter van de voorlopige bewindvoerder waarborgen eisen, hetzij bij zijn aanwijzing, hetzij gedurende de uitoefening van zijn functie. »

Verantwoording

Art. 2

§ 1. Het lijkt wenselijk ieder belanghebbende, rechtspersoon of natuurlijk persoon (zoals bijvoorbeeld een O.C.M.W., of een V.Z.W. die de bescherming van de belangen van de geesteszieken of van andere personen die bescherming nodig hebben, tot doel hebben) eveneens in de mogelijkheid te stellen de aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder te vragen. Het behoort de vrederechter toe de onrechtmatige aanvragen af te wijzen.

Zoals ieder belanghebbende derde, zal de directeur van de instelling waartoe de psychiatrische dienst behoort waarin de persoon gehouden wordt, over de mogelijkheid beschikken aan de vrederechter de aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder te vragen.

Teneinde de autonomie van de regeling van de bescherming van de persoon en van de bescherming van de goederen te waarborgen, leek het aangewezen voor de directeur van de instelling de verplichting af te schaffen aan de vrederechter de aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder te vragen.

— De vrederechter bij wie de zaak aanhangig wordt gemaakt zal meestal de vrederechter zijn van het kanton waarin de te beschermen persoon effectief verblijft. Het lijkt derhalve aangewezen om praktische redenen die ten grondslag liggen aan het feit dat in de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke voor een gelijkaardige oplossing werd gekozen, voor de bevoegdheid van de vrederechter, een orde van rang op te stellen ten gunste van, in de eerste plaats, de vrederechter van de verblijfplaats en in de tweede plaats de vrederechter van de woonplaats van de te beschermen persoon.

— Een maatregel van bescherming van de goederen kan zich eveneens opdringen wanneer krachtens artikel 5, § 1, van de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, het de zieke zelf is die bij de vrederechter een verzoekschrift tot opneming ter observatie indient. Het tweede lid van § 1, lijkt zoals het thans is opgesteld, deze hypothese uit te sluiten. Het lid moet dus gewijzigd worden.

§ 2. Het lijkt wenselijk naar analogie van de wet betreffende de bescherming van de geesteszieken te bepalen welke vermeldingen het verzoekschrift op straffe van nietigheid, moet bevatten. Dit verzoekschrift moet inderdaad alle inlichtingen vermelden die de identificatie van de partijen en het verzoekschrift mogelijk maken.

§ 3. De geneeskundige verklaring speelt een wezenlijke rol. Zij moet het de vrederechter mogelijk maken de aard en de precieze graad van het handicap vast te stellen. De geneeskundige verklaring moet dus een gedetailleerde beschrijving bevatten van de redenen waarom de persoon onbekwaam is zijn goederen te beheersen, hetzij tijdelijk, hetzij geheel of ten dele.

Het zal de verzoeker niet altijd mogelijk zijn een geneeskundige verklaring bij zijn verzoekschrift te voegen; dit zal onder andere het geval zijn wanneer de persoon die het voorwerp is van het verzoekschrift weigert een medisch onderzoek te ondergaan. In die bijzondere omstandigheden, zal de vrederechter zelf de afgifte van een geneeskundige verklaring vorderen.

Ten einde iedere mogelijkheid van druk of collusie te voorkomen, wordt het belangrijk geacht ervoor te zorgen dat de afgifte van een geneeskundige verklaring vergezeld gaat van bijzondere

relative à la protection de la personne des malades mentaux. Ainsi, le médecin qui délivrera le certificat médical ne pourra être parent ou allié, tant de l'intéressé que du requérant ou attaché à un titre quelconque au service psychiatrique où le malade se trouve.

§ 4. Il appartiendra au juge de paix de recueillir tous les renseignements utiles, notamment d'ordre médical ou social. Il semble également indiqué que le juge entende l'entourage familial de la personne ainsi que, le cas échéant, sa personne de confiance, telle que cette notion a été définie lors des travaux préparatoires de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux. S'il s'estime insuffisamment renseigné, le juge de paix peut désigner un médecin-expert qui donnera son avis sur l'état d'incapacité de l'intéressé. A cet égard, il paraît souhaitable que les frais de l'expertise soient couverts par le requérant, lequel consignera à cet effet un montant suffisant fixé par le juge au greffe de la juridiction cantonale: l'examen de la demande sera différé jusqu'à la consignation. Cette mesure présente l'avantage de régler une fois pour toute la question de l'indemnisation du médecin-expert et est susceptible de décourager les procédures vexatoires.

Article 2bis

§ 1er. Afin d'assurer l'indépendance du régime de protection de la personne et du régime de protection des biens, il a semblé utile de prévoir que la désignation de l'administrateur provisoire (décidée d'office ou sur requête) ait lieu par ordonnance séparée lorsque le juge de paix est saisi de la demande prévue à l'article 5, § 1er, de la loi du 26 juin 1990. Dans tous les cas, la mesure relative à la personne et la mesure relative aux biens devront faire l'objet de deux ordonnances distinctes.

En outre, le fait que seule la décision nommant un administrateur provisoire fasse l'objet d'une publication au *Moniteur belge*, renforce encore l'intérêt de prévoir deux ordonnances séparées.

Pour la fonction d'administrateur provisoire, il paraît souhaitable que le juge de paix choisisse de préférence un membre de la famille (spécialement le conjoint), ou la personne de confiance de l'intéressé. La désignation d'un proche sera généralement plus facilement acceptée par l'administré. A défaut, et s'il l'estime capable de remplir la fonction, le juge de paix pourra privilégier le mandataire institué par la personne faisant l'objet de la demande, ou le mandataire proposé dans la requête. Il pourra également désigner à cette fonction une personne physique agissant dans le cadre d'une personne morale. Le pouvoir d'appréciation du magistrat reste toutefois entier.

Afin de permettre une gestion personnalisée des cas, le juge de paix devra veiller à ce qu'un même administrateur ne soit pas désigné pour un nombre trop élevé de personnes. Le nombre maximum des mandats qui peuvent être exercés par un administrateur provisoire est difficile à déterminer. Il appartiendra au juge de paix de fixer la limite compte tenu de la complexité des cas. A titre indicatif, il semble qu'un nombre de vingt administrés pour les gestions simples, et de dix administrés pour les cas plus complexes ne doive pas être dépassé.

§ 2. L'administrateur provisoire rendra annuellement compte de sa gestion à l'administré et au juge de paix.

waarborgen zoals dit het geval is bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. Zo mag de geneesheer die de geneeskundige verklaring afgeeft noch een bloed- noch een aanverwant zijn van betrokkene of van de verzoeker of in welke hoedanigheid ook verbonden zijn aan de psychiatrische dienst waar de zieke zich bevindt.

§ 4. De vrederechter zal alle nuttige inlichtingen, met name van medische en van sociale aard, moeten inwinnen. Het lijkt eveneens aangewezen dat de rechter de familie van de persoon, en in voorkomend geval, de vertrouwenspersoon zoals omschreven in de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, zou horen. Als hij oordeelt dat hij niet over voldoende inlichtingen beschikt, kan de vrederechter een geneesheer-deskundige aanstellen die advies zal uitbrengen over de toestand van onbekwaamheid van betrokkene. In dit opzicht, lijkt het wenselijk dat de expertisekosten zouden worden gedekt door de verzoeker, die te dien einde een voldoende groot bedrag vastgesteld door de rechter, zal in consignatie geven op de griffie van het kantonnaal gerecht: het onderzoek van het verzoekschrift zal uitgesteld worden tot de consignatie. Deze maatregel biedt het voordeel eens en voorgoed het probleem van de vergoeding van de geneesheer-deskundige te regelen en kan afschrikkend werken ten aanzien van tergende rechtsplegingen.

Artikel 2bis

§ 1. Ten einde de autonomie van de regeling van bescherming van de persoon en van bescherming van de goederen te vrijwaren, leek het nuttig te bepalen dat de aanwijzing van de voorlopige bewindvoerder (ambtshalve of op verzoekschrift) gebeurt bij middel van een afzonderlijke beschikking wanneer het verzoek waarin voorzien wordt in artikel 5, § 1, van de wet van 26 juni 1990, bij de vrederechter wordt ingediend. De maatregel betreffende de persoon en de maatregel betreffende de goederen zullen in ieder geval het voorwerp moeten zijn van twee afzonderlijke beschikkingen.

Het belang in twee afzonderlijke beschikkingen te voorzien, neemt bovendien nog toe ingevolge het feit dat alleen de beslissing van benoeming tot voorlopig bewindvoerder in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd wordt.

Voor de functie van voorlopig bewindvoerder lijkt het aangewezen dat de vrederechter bij voorkeur een familielid kiest (en meer bepaald de echtgenoot), of de vertrouwenspersoon van betrokkene. De aanwijzing van een verwante zal meestal gemakkelijker aanvaard worden door de onder voorlopige bewind gestelde. Bij gebrek hieraan, en indien de vrederechter hem bekwaam acht deze taak uit te oefenen, mag de vrederechter de voorrang geven aan de lasthebber aangesteld door de persoon die het voorwerp is van het verzoekschrift, of aan de lasthebber voorgesteld in het verzoekschrift. Hij kan eveneens voor die taak een natuurlijk persoon aanwijzen optredend in het kader van een rechtspersoon. De magistraat behoudt nochtans een volledige beoordelingsvrijheid.

Ten einde een geïndividualiseerd beheer van de gevallen mogelijk te maken, zal de vrederechter ervoor waken dat een zelfde bewindvoerder niet voor een te hoog aantal personen wordt aangewezen. Het is moeilijk het maximum aantal lastgevingen dat door een voorlopig bewindvoerder mag uitgeoefend worden, te bepalen. Het behoort de vrederechter toe het maximum aantal vast te stellen rekening houdend met de complexiteit van de gevallen. Het lijkt echter aangewezen dat het aantal van twintig onder voorlopig bewind gestelden voor de gewone beheren, en van tien onder voorlopig bewind gestelden voor de meer ingewikkelde gevallen niet zou worden overschreden.

§ 2. De voorlopige bewindvoerder zal jaarlijks verslag uitbrengen over zijn beheer aan de onder voorlopig bewind gestelde en aan de vrederechter.

Il paraît en effet indiqué que, si l'administré dispose du discernement suffisant (ce qui sera généralement le cas lorsque le handicap n'est que physique), l'administrateur provisoire lui rende également directement compte de sa gestion. Le compte de gestion devra notamment reprendre les situations active et passive du patrimoine de l'administré et préciser les différentes mesures qui ont été prises en vue de contribuer à son bien-être et à l'amélioration de son sort. Ce compte sera versé au dossier de la procédure et pourra être consulté par toute personne intéressée sur autorisation du juge de paix.

En cas de non-respect de cette obligation par l'administrateur provisoire, le juge de paix pourvoira à son remplacement (voir article 3).

Dans le projet d'origine, il était prévu que les dispositions de la loi du 16 novembre 1851 sur les garanties à fournir par les tuteurs étaient également applicables à l'administrateur provisoire spécial. Il paraît plus opportun de laisser au juge de paix la liberté d'exiger ou non des garanties de l'administrateur provisoire soit au moment de la désignation, soit au cours de la fonction, comme cela était prévu dans la dernière mouture du projet en ce qui concerne l'administrateur provisoire général: le juge de paix pourrait notamment imposer à l'administrateur provisoire l'obligation de souscrire une assurance afin de couvrir les risques inhérents à sa gestion.

Cette modification présente l'avantage d'éviter que les biens de l'administrateur provisoire ne soient systématiquement frappés de l'hypothèque légale prévue à l'article 47 de la loi hypothécaire, et permet de ne pas décourager à priori les candidats à la fonction.

Art. 3

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« Article 3. — Un article 488*bis*, d), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre Ier*bis* du titre XI du livre Ier du Code civil:

Article 488*bis*, d):

Par ordonnance motivée, le juge de paix peut à tout moment soit d'office, soit à la demande d'une des personnes énumérées à l'article 488*bis*, a), ainsi qu'à celle de l'administrateur provisoire, mettre fin à la mission de ce dernier, modifier les pouvoirs qui lui ont été confiés, ou encore le remplacer. La demande est introduite par requête conformément à l'article 488*bis*, b). Dans tous les cas, l'administrateur provisoire devra être entendu ou appelé.

La mission de l'administrateur provisoire cesse de plein droit dès l'entrée en fonction du représentant légal nommé en cas d'interdiction de la personne dont il gère les biens, de désignation d'un administrateur provisoire en vertu de l'article 1246 du Code judiciaire ou de son placement sous statut de minorité prolongée. »

Het lijkt inderdaad aangewezen dat indien de onder voorlopig bewind gestelde over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt (wat meestal het geval zal zijn wanneer de handicap louter fysisch is), hij eveneens door de voorlopige bewindvoerder rechtstreeks wordt ingelicht over diens beheer. Het beheersverslag zal de activa en passiva van het vermogen van de onder voorlopig bewind gestelde moeten vermelden en de verschillende maatregelen preciseren die genomen werden om bij te dragen tot diens welzijn en om diens lot te verbeteren. Dit verslag zal bij het dossier van de procedure worden gevoegd en zal mogen worden ingekeken door ieder belanghebbend persoon mits machtiging van de vrederechter.

Indien de voorlopige bewindvoerder deze verplichting niet nakomt, zal de vrederechter in zijn vervanging voorzien (zie artikel 3).

In het oorspronkelijk ontwerp, werd bepaald dat de beschikkingen van de wet van 16 november 1851 betreffende de door de voogd te verstrekken waarborgen eveneens toepasselijk waren op de bijzondere voorlopige bewindvoerder. Het lijkt verkieslijker aan de vrederechter de vrijheid te laten te beslissen of hij al dan niet waarborgen eist van de voorlopige bewindvoerder hetzij bij zijn benoeming, hetzij gedurende de uitoefening van zijn bediening, zoals bepaald werd in de laatste versie van het ontwerp wat de algemene voorlopige bewindvoerder betreft: de vrederechter zou met name aan de voorlopige bewindvoerder de verplichting kunnen opleggen een verzekering af te sluiten om de risico's verbonden aan zijn beheer te dekken.

Deze wijziging biedt het voordeel te voorkomen dat de wettelijke hypotheek bepaald in artikel 47 van de hypotheekwet automatisch wordt toegepast op de goederen van de voorlopige bewindvoerder en vermijdt dat de kandidaten voor die functie a priori ontmoedigd worden.

Art. 3

Dit artikel vervangen door volgende bepaling:

« Artikel 3. — Een artikel 488*bis*, d), opgesteld als volgt wordt ingevoegd in hoofdstuk I*bis* van titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek:

Artikel 488*bis*, d):

De vrederechter kan op elk ogenblik, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van één der personen vermeld in artikel 488*bis*, a), en eveneens op verzoek van de voorlopige bewindvoerder, bij een met redenen omkleed bevelschrift, een einde maken aan de opdracht van deze laatste, de bevoegdheden die hem werden toevertrouwd wijzigen, of hem vervangen. Het verzoek wordt ingediend bij verzoekschrift overeenkomstig artikel 488*bis*, b). De voorlopige bewindvoerder zal in elk geval moeten gehoord of opgeroepen worden.

De opdracht van de voorlopige bewindvoerder eindigt van rechtswege zodra de wettelijke vertegenwoordiger, benoemd in geval van onbekwaamverklaring van de persoon wiens goederen hij beheert, zijn taak aanvat, in geval van toevoeging van een voorlopig bewindvoerder krachtens artikel 1246 van het Gerechtelijk Wetboek of in geval van verklaring van de staat van verlengde minderjarigheid. »

Justification

Il ne paraît pas indiqué de limiter dans le temps les fonctions de l'administrateur provisoire, dans la mesure où il est prévu qu'à tout moment, le juge de paix peut, soit d'office, soit à la demande d'une des personnes énumérées à l'article 488bis, a), ainsi qu'à celle de l'administrateur provisoire, mettre fin à la mission de ce dernier, modifier ses pouvoirs, ou encore le remplacer. Il a semblé en outre important qu'avant de prendre une décision aussi grave, le juge de paix procède à l'audition préalable de l'administrateur provisoire, ou que celui-ci soit dûment appelé.

Art. 4

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Article 4. — Un article 488bis, e), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre Ier du titre XI du livre Ier du Code civil :

Article 488bis, e) :

Toute décision portant désignation d'un administrateur provisoire ou modifiant les pouvoirs de ce dernier, est à la diligence du greffier, insérée par extrait au *Moniteur belge*.

Il en est de même des décisions de mainlevée ou infirmatives.

La publication doit être faite dans les dix jours du prononcé; les fonctionnaires auxquels l'omission ou le retard serait imputable pourront être tenus pour responsables envers les intéressés s'il est prouvé que le retard ou l'omission est la suite d'une collusion.

Dans le même délai, la décision est notifiée par les soins du greffier au bourgmestre du lieu de résidence. »

Justification

Le dispositif des décisions rendues en matière d'administration provisoire fera l'objet, outre la publication au *Moniteur belge*, d'une notification au bourgmestre du lieu de résidence de l'administré afin que mention en soit faite au Registre national.

Cette publicité complémentaire permettra à tout tiers intéressé de contrôler efficacement si une mesure a été prise, ainsi que la portée de celle-ci.

CHAPITRE III

Supprimer ce chapitre, contenant les articles 5 à 7.

Justification

Il ne semble pas indiqué ainsi qu'il en a déjà été fait état précédemment de maintenir deux catégories d'administrateur provisoire (spécial et général). Il convient donc de supprimer ce chapi-

Verantwoording

Het lijkt niet aangewezen de functie van voorlopig bewindvoerder te beperken in de tijd, voor zover bepaald wordt dat de vrederechter, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van één der personen vermeld in het artikel 488bis, a), en eveneens op verzoek van de voorlopige bewindvoerder, op ieder ogenblik een einde kan maken aan de opdracht van deze laatste, zijn bevoegdheden wijzigen, of nog hem vervangen. Overigens is het belangrijk gebleken dat de de voorlopige bewindvoerder gehoord wordt of behoorlijk opgeroepen, vooraleer de vrederechter een dermate ernstige beslissing neemt.

Art. 4

Dit artikel vervangen door volgende bepaling :

« Artikel 4. — Een artikel 488bis, e), opgesteld als volgt, wordt ingevoegd in hoofdstuk Ibis van titel XI van boek I van het Burgerlijk Wetboek :

Artikel 488bis, e) :

Elke beslissing houdende aanwijzing van een voorlopig beheerder of wijziging van de bevoegdheden van deze laatste, wordt door toedoen van de griffier, bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* opgenomen.

Hetzelfde geldt voor de beslissingen van opheffing of van vernietiging.

De bekendmaking moet geschieden binnen tien dagen na de uitspraak; de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging te wijten zou zijn, zijn aansprakelijk jegens de betrokkenen indien bewezen wordt dat de vertraging of het verzuim het gevolg is van collusie.

Binnen dezelfde termijn, zal de griffier de beslissing ter kennis brengen van de burgemeester van de verblijfplaats. »

Verantwoording

Het beschikkend gedeelte van de beslissingen genomen inzake voorlopige bewindvoering zal behoudens de publikatie in het *Belgisch Staatsblad*, ook het voorwerp zijn van kennisgeving aan de burgemeester van de verblijfplaats van de onder voorlopig bewind gestelde ten einde melding ervan te doen in het Rijksregister.

Door deze aanvullende kennisgeving kan elke belanghebbende derde doeltreffend nagaan of een maatregel genomen werd, en welke de draagwijdte ervan is.

HOOFDSTUK III

Dit hoofdstuk, bevattende de artikelen 5 tot 7 schrappen.

Verantwoording

Zoals reeds vermeld, lijkt het niet aangewezen twee categorieën van voorlopig bewindvoerder (bijzonder en algemeen) te behouden. Dit hoofdstuk gewijd aan de algemene voorlopige

tre consacré à l'administrateur provisoire général et de grouper en un seul chapitre les dispositions relatives à l'administrateur provisoire.

CHAPITRE IV

Remplacer l'intitulé de ce chapitre par l'intitulé suivant:

« Chapitre IV : Pouvoirs de l'Administrateur provisoire. »

Justification

Cette modification résulte de la suppression des deux catégories d'administrateur provisoire.

Art. 8

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Artikel 8.* — Un article 488*bis*, f), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre 1er bis du titre XI du livre Ier du Code civil :

Article 488bis, f) :

L'administrateur provisoire gère les biens de l'administré en bon père de famille.

Il procède au recouvrement des créances et revenus et à l'acquittement des dettes. Dans les limites des revenus qu'il encaisse, l'administrateur règle les frais d'entretien et de traitement mis et demeurant à la charge de l'administré et met à la disposition de celui-ci les sommes qu'il juge nécessaires à l'amélioration de son sort, le tout sans préjudice des dispositions légales et réglementaires relatives à la prise en charge des frais d'entretien des malades, des handicapés et des personnes âgées.

L'administrateur provisoire passe les baux qui ne pourront, sous réserve des dispositions légales concernant les baux à ferme et les baux commerciaux, excéder trois ans.

Il représente en justice la personne dont il gère les biens tant comme défendeur en toutes causes que comme demandeur dans les actions en paiement de loyers, fermages et autres créances; il la représente aussi dans les procédures et actes prévus aux articles 1150, 1180, 1187, 1206 et 1225 du Code judiciaire.

En vertu d'une autorisation spéciale du juge de paix de la résidence de cette personne, il peut la représenter en justice comme demandeur dans les autres causes, aliéner ses biens meubles et immeubles, accepter une succession sous bénéfice d'inventaire ou la répudier, recueillir un legs, emprunter et consentir hypothèque pour payer des dettes.

bewindvoerder moet dus geschrapt worden en de bepalingen betreffende de voorlopige bewindvoerder moeten samengebracht worden in één enkel hoofdstuk.

HOOFDSTUK IV

Het opschrift van dit hoofdstuk vervangen door volgend opschrift:

« Hoofdstuk IV : Bevoegdheden van de Voorlopige bewindvoerder. »

Verantwoording

Deze wijziging is het gevolg van de schrapping van de twee categorieën van voorlopig bewindvoerder.

Art. 8

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« *Artikel 8.* — Een artikel 488*bis*, f), opgesteld als volgt, wordt ingevoegd in hoofdstuk 1 bis van titel XI van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek :

Artikel 488bis, f) :

De voorlopige bewindvoerder beheert als een goede huisvader de goederen van de onder bewind gestelde.

Hij int de schuldvorderingen en inkomsten en betaalt de schulden. Binnen de perken van de inkomsten die hij ontvangt, betaalt de bewindvoerder de kosten van onderhoud en behandeling die ten laste van de onder bewind gestelde zijn gebracht en blijven, en stelt hij te zijner beschikking de bedragen die hij nodig acht voor de verbetering van zijn lot, een en ander onverminderd hetgeen bij wet en verordening bepaald is omtrent de vergoeding van de kosten van onderhoud van de zieken, de gehandicapten en bejaarde personen.

De voorlopige bewindvoerder sluit de huurovereenkomsten waarvan de duur, behoudens de bepalingen betreffende pacht en handelshuur, drie jaar niet mag te boven gaan.

Hij vertegenwoordigt in rechte de persoon wiens goederen hij beheert, zowel als verweerder in alle gedingen als in de hoedanigheid van eiser in rechtsvorderingen tot betaling van huurgelden, pachtgelden en nadere schuldvorderingen; hij vertegenwoordigt hem eveneens in de rechtsplegingen en handelingen bepaald in artikelen 1150, 1180, 1187, 1206 en 1225 van het Gerechtelijk Wetboek.

Krachtens een bijzondere machtiging van de vrede-rechter van de verblijfplaats van de persoon, mag hij hem in rechte vertegenwoordigen als eiser in andere zaken, zijn roerende en onroerende goederen vervreemden, een nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarden of verwerpen, een legaat aanvaarden, een lening aangaan en een hypotheek toestaan om schulden te betalen.

Il est procédé à la vente publique des biens meubles et immeubles en présence de l'administrateur provisoire devant le juge de paix du canton de la situation des biens. L'administrateur provisoire peut adresser au juge de paix une demande d'autorisation de vente de gré à gré. L'autorisation est accordée si l'intérêt de la personne protégée l'exige.

L'autorisation du juge de paix doit indiquer expressément la raison pour laquelle la vente de gré à gré sert l'intérêt de la personne pourvue d'un administrateur provisoire. Cette vente doit avoir lieu conformément au projet d'acte de vente établi par un notaire et admis par le juge de paix.

Le logement de la personne protégée et les meubles meublants dont il est garni doivent être conservés à sa disposition aussi longtemps qu'il est possible. S'il devient nécessaire ou s'il est de l'intérêt de la personne protégée, en cas d'hospitalisation ou d'hébergement de longue durée, qu'il soit disposé des droits relatifs à l'habitation ou que le mobilier soit aliéné, l'acte devra être spécialement autorisé par le juge de paix, sans préjudice des autres formalités que peut requérir la nature des biens. Les souvenirs et autres objets de caractère personnel seront exceptés de l'aliénation et devront être gardés à la disposition de la personne protégée par les soins de l'administrateur provisoire.

Si la gestion des biens de cette personne l'exige, les pouvoirs de l'administrateur provisoire peuvent également, sur requête adressée par lui au juge de paix, être étendus à d'autres actes de disposition que l'ordonnance précise.

Le juge de paix peut, tenant compte de la nature et de la consistance des biens à gérer et de l'état de la personne dont les biens sont protégés, limiter les pouvoirs de l'administrateur provisoire et laisser à cette personne une partie qu'il détermine de la gestion de ses biens.

L'administrateur provisoire informe la personne dont il gère les biens des actes qu'il accomplit. Dans des circonstances particulières, le juge de paix pourra dispenser l'administrateur de cette obligation, ou lui prescrire d'informer toute autre personne qu'il désigne des actes qu'il accomplit. »

Justification

— Il paraît indiqué de permettre à l'administrateur provisoire de représenter en justice la personne dont il gère les biens également comme demandeur dans les actions en paiement de loyers, fermages et autres créances.

Er wordt overgegaan tot de openbare verkoop van roerende en onroerende goederen in aanwezigheid van de voorlopige bewindvoerder voor de vrederechter van het kanton van de ligging van de goederen. De voorlopige bewindvoerder kan bij de vrederechter een verzoek indienen om machtiging tot verkoop uit de hand. Die machtiging wordt verleend als de belangen van de te beschermen persoon het vereisen.

De machtiging van de vrederechter moet uitdrukkelijk vermelden waarom de verkoop uit de hand de belangen dient van de persoon aan wie een voorlopig bewindvoerder wordt toegevoegd. Deze verkoop moet plaats vinden overeenkomstig het ontwerp van verkoopakte opgesteld door een notaris en aanvaard door de vrederechter.

De woning van de beschermde persoon en het huisraad waarmee deze gestoffeerd is, moeten zo lang mogelijk te zijner beschikking bewaard worden. Als het noodzakelijk wordt of als het in het belang is van de beschermde persoon, in geval van langdurige hospitalisatie of verblijf, dat beschikt wordt over de rechten met betrekking tot de woning of dat het meubilair vervreemd wordt, zal de handeling het voorwerp moeten zijn van een bijzondere machtiging door de vrederechter, onverminderd de andere formaliteiten die door de aard van de goederen kunnen vereist zijn. De souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen zullen uitgesloten worden van de vervreemding en zullen door toedoen van de voorlopige bewindvoerder, ter beschikking moeten gehouden worden van de beschermde persoon.

Indien het beheer van de goederen van die persoon zulks vergt, kan de bevoegdheid van de voorlopige bewindvoerder, op diens verzoekschrift aan de vrederechter, eveneens worden uitgebreid tot andere daden van beschikking die in de beschikking nader worden bepaald.

De vrederechter mag, rekening houdend met de aard en de samenstelling van de te beheren goederen en met de toestand van de persoon wiens goederen beschermd zijn, de bevoegdheid van de voorlopige bewindvoerder beperken en aan deze persoon een door hem vastgesteld gedeelte van het beheer van diens goederen overlaten.

De voorlopige bewindvoerder brengt de persoon wiens goederen hij beheert op de hoogte van de daden die hij stelt. In bijzondere omstandigheden kan de vrederechter de bewindvoerder vrijstellen van deze verplichting of hem bevelen ieder ander persoon die hij aanduidt op de hoogte te brengen van de daden die hij stelt. »

Verantwoording

— Het lijkt aangewezen de voorlopige bewindvoerder toe te laten de persoon wiens goederen hij beheert eveneens in rechte te vertegenwoordigen als eiser in de rechtsvorderingen tot betaling van huurgelden, pachtgelden en andere schuldvorderingen.

— Il paraît également indiqué de supprimer, pour les actes de disposition importants, les formalités habitantes telles que l'intervention du conseil de famille ou l'homologation du tribunal de première instance, ces formalités étant jugées trop lourdes. L'autorisation spéciale accordée par le juge de paix pour les actes de disposition semble être une garantie suffisante.

— La liquidation du logement (propriété ou location) de la personne protégée, et des meubles dont il est garni peut avoir un impact psychologique néfaste important, spécialement lorsqu'il s'agit de personnes âgées.

Il convient donc que cette opération soit entourée de précautions particulières qui contribueront à la protection de la personne pourvue d'un administrateur provisoire, et qui, du point de vue médical, pourront être de nature à contribuer à son équilibre psychique.

Aussi longtemps qu'un espoir de retour au domicile peut être raisonnablement envisagé, le logement et les meubles de la personne protégée devront être conservés à sa disposition (il appartiendra à l'administrateur provisoire de faire dresser un inventaire du mobilier dès son entrée en fonction).

S'il devient nécessaire qu'il soit disposé des droits relatifs à l'habitation ou que le mobilier soit aliéné, l'acte devra être spécialement autorisé par le juge de paix, après avis médical.

Le caractère inaliénable des souvenirs et objets à caractère personnel paraît essentiel et peut également avoir un aspect curatif non négligeable.

Cette disposition, qui est directement inspirée de l'article 490-2 du Code civil français, présente peu de conséquences sur le plan économique, mais paraît humainement nécessaire.

— Il paraît par ailleurs souhaitable de permettre au juge de paix de limiter les pouvoirs de l'administrateur provisoire, laissant dès lors à l'administré une partie de sa capacité. Le fait par exemple de laisser au malade mental curable la possibilité de poser certains actes simples peut avoir un effet psychologique favorable.

Le juge de paix aura ainsi la possibilité d'adapter la mesure de protection au handicap de la personne.

— Il est en outre important que la personne protégée soit informée par son administrateur des actes que ce dernier accomplit dans le cadre de sa mission. Cette mesure facilitera le suivi de la gestion par l'administré, et lui permettra d'exercer un contrôle plus efficace.

Si l'état de santé de l'administré ne permet pas cette mesure, le juge de paix pourra dispenser l'administrateur provisoire de son devoir d'information, ou lui prescrire d'informer une autre personne qu'il désignera (par exemple la personne de confiance de l'intéressé).

Art. 9

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Article 9. — Un article 488bis, g), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre 1^{er}bis du titre XI du livre 1er du Code civil :

Article 488bis, g) :

Par décision motivée, le juge de paix peut allouer à l'administrateur provisoire une rémunération dont le montant ne peut dépasser 3 p.c. des revenus de la per-

— Het lijkt eveneens aangewezen voor de belangrijke daden van beschikking de machtigingsformaliteiten af te schaffen zoals de tussenkomst van de familieraad of de homologatie door de rechtbank van eerste aanleg, vermits deze formaliteiten als te zwaar beschouwd worden. De bijzondere machtiging toegestaan door de vrederechter voor de daden van beschikking lijkt voldoende waarborgen te bieden.

— Het verdwijnen van de woning (in eigendom of in huur) van een beschermd persoon, en van het huisraad waarvan deze voorzien is, kan een nefaste psychologische invloed hebben, vooral wanneer het gaat om bejaarde personen.

Deze verrichting moet dus gepaard gaan met bijzondere voorzorgsmaatregelen die zullen bijdragen tot de bescherming van de persoon aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd en die, vanuit medisch standpunt, van aard kunnen zijn bij te dragen tot zijn psychisch evenwicht.

Zolang er een redelijke hoop bestaat op terugkeer naar de woonplaats, moeten de woning en het huisraad van de beschermde persoon te zijner beschikking bewaard worden (de voorlopige bewindvoerder zal een boedelbeschrijving moeten opmaken zodra hij zijn bediening waarneemt).

Indien het noodzakelijk wordt dat er beschikt wordt over de rechten betreffende de woning of dat het meubilair vervreemd wordt, zal de daad het voorwerp moeten zijn van een bijzondere machtiging van de vrederechter, na medisch advies.

Het onvervreembaar karakter van souvenirs en persoonlijke voorwerpen lijkt van wezenlijk belang en kan eveneens een niet te verwaarlozen curatief aspect hebben.

Deze bepaling, die rechtstreeks ingegeven wordt door het artikel 490-2 van het franse Burgerlijk Wetboek, heeft weinig gevolgen op economisch vlak maar lijkt op menselijk gebied noodzakelijk.

— Het lijkt overigens wenselijk aan de vrederechter toe te laten de bevoegdheid van de voorlopige bewindvoerder te beperken, en derhalve aan de onder bewind gestelde een deel van zijn bekwaamheid te laten. Zo bijvoorbeeld kan het feit aan de geneesbare geesteszieke de mogelijkheid te laten bepaalde eenvoudige daden te stellen, een gunstig psychologisch effect hebben.

Zo zal de vrederechter over de mogelijkheid beschikken de beschermingsmaatregel aan te passen aan de handicap van de persoon.

— Bovendien is het belangrijk dat de beschermde persoon door zijn bewindvoerder ingelicht wordt over de daden die deze laatste stelt in het kader van zijn taak. Door deze maatregel zal de onder bewind gestelde gemakkelijker het beheer kunnen volgen en zal hij een doeltreffender controle kunnen uitoefenen.

Indien de gezondheidstoestand van de onder bewind gestelde deze maatregel niet toelaat, zal de vrederechter de voorlopige bewindvoerder kunnen vrijstellen van zijn plicht van kennisgeving, of hem bevelen een ander persoon die hij zal aanduiden (bijvoorbeeld de vertrouwenspersoon van betrokkene) in te lichten.

Art. 9

Dit artikel vervangen door volgende beschikking :

« Artikel 9. — Een artikel 488bis, g), opgesteld als volgt, wordt ingevoegd in hoofdstuk 1bis van titel XI van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek :

Artikel 488bis, g) :

De vrederechter kan aan de voorlopige bewindvoerder, bij een met redenen omklede beslissing, een bezoldiging toekennen waarvan het bedrag niet

sonne dont il gère les biens. Il peut, néanmoins, sur présentation d'états motivés, lui allouer des honoraires en fonction des devoirs exceptionnels accomplis.

Si plusieurs administrateurs ont été désignés, ils se partagent cette rémunération. »

Justification

Il semble opportun de laisser au juge de paix le soin de décider si le mandat de l'administrateur provisoire sera rémunéré. Un montant maximum de 3 p.c. des revenus semble suffire, mais le juge pourra octroyer une rémunération moins élevée.

Si l'administrateur provisoire est amené à accomplir des devoirs sortant du cadre de la gestion courante, le juge de paix pourra lui allouer des honoraires exceptionnels, sur présentation d'états motivés.

La décision du juge de paix sera motivée. Cela implique que ce dernier devra vérifier l'exactitude des comptes présentés par l'administrateur provisoire ainsi que l'opportunité des actes accomplis.

Art. 10

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Article 10.* — Un article 488*bis*, i), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre 1er*bis* du titre XI du livre Ier du Code civil :

Article 488bis, i) :

La personne dont les biens sont gérés par un administrateur provisoire en vertu du présent chapitre est, sauf preuve contraire, réputée se trouver dans l'impossibilité d'exprimer sa volonté, sauf en ce qui concerne les actes qu'elle a accomplis en exécution des articles 488*bis*, b), d) et f).

La même présomption vaut à l'égard des actes qu'elle a accomplis avant la désignation d'un administrateur provisoire, si l'altération de ses facultés mentales était déjà notoire à la date de l'acte.

Le cocontractant de la personne protégée ne peut toutefois invoquer le vice ou le défaut de consentement de celle-ci. »

Justification

Il semble opportun d'étendre la présomption d'incapacité aux actes accomplis avant la désignation d'un administrateur provisoire si l'altération des facultés mentales était déjà publique à la date de l'acte.

Art. 11

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Article 11.* — Un article 488*bis*, j), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre 1er*bis* du titre XI du livre Ier du Code civil :

hoger mag zijn dan 3 pct. van de inkomsten van de persoon wiens goederen hij beheert. Hij kan hem nochtans, na overlegging van met redenen omklede staten, honoraria toekennen in verhouding tot de vervulde buitengewone ambtsverrichtingen.

Indien verscheidene bewindvoerders werden aangewezen, verdelen zij die bezoldiging onderling. »

Verantwoording

Het lijkt aangewezen aan de vrederechter de zorg over te laten te beslissen of de functie van voorlopig bewindvoerder moet bezoldigd worden. Een maximumbedrag van 3 pct. van de inkomsten lijkt te volstaan, maar de rechter kan ook een kleinere bezoldiging toekennen.

Als de voorlopige bewindvoerder taken moet vervullen buiten het kader van het gewoon beheer, kan de vrederechter hem buitengewone honoraria toekennen, na overlegging van met redenen omklede staten.

De beslissing van de vrederechter zal met redenen omkleed zijn. Dit betekent dat deze laatste toezicht zal moeten houden over de juistheid van de rekeningen voorgelegd door de voorlopige bewindvoerder en over de opportuniteit van de verrichtingen.

Art. 10

Dit artikel vervangen door volgende bepaling :

« *Artikel 10.* — Een artikel 488*bis*, i), opgesteld als volgt, wordt ingevoerd in hoofdstuk 1*bis* van titel XI van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek :

Artikel 488bis, i) :

De persoon waarvan de goederen door een voorlopige bewindvoerder worden beheerd krachtens dit hoofdstuk, wordt, behoudens tegenbewijs, geacht in de onmogelijkheid te verkeren zijn wil te kennen te geven, behalve wat de daden betreft die hij gesteld heeft in uitvoering van de artikelen 488*bis*, b), d) en f).

Hetzelfde vermoeden geldt ten opzichte van de daden die hij heeft gesteld vóór de aanwijzing van een voorlopige bewindvoerder, als de krenking van zijn geestesvermogens reeds algemeen bekend was op het tijdstip van de handeling.

De medecontractant van de beschermde persoon kan evenwel een gebrek in diens toestemming of het ontbreken van die toestemming niet inroepen. »

Verantwoording

Het lijkt aangewezen het vermoeden van onbekwaamheid uit te breiden tot de daden gesteld vóór de aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder als de krenking van de geestesvermogens reeds algemeen bekend was op het tijdstip van de handeling.

Art. 11

Dit artikel vervangen door volgende bepaling :

« *Artikel 11.* — Een artikel 488*bis*, j), opgesteld als volgt, wordt ingevoegd in hoofdstuk 1*bis* van titel XI van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek :

Article 488bis, j):

L'action en nullité fondée sur l'article précédent se prescrit par cinq ans.

Ce délai court, à l'égard de la personne protégée, à dater de la connaissance qu'elle aura eu de l'acte litigieux ou de la signification qui lui en aura été faite postérieurement à la fin des fonctions de l'administrateur provisoire, et à l'égard de ses héritiers, à dater de la connaissance qu'ils en auront eue, ou de la signification qui leur en aura été faite après la mort de leur auteur.

La prescription qui a commencé à courir contre celui-ci continue à courir contre les héritiers.

Nonobstant l'expiration de ce délai, la personne protégée ou ses héritiers pourront réclamer au cocontractant de mauvaise foi des dommages et intérêts à raison du préjudice subi. »

Justification

Il semble préférable de ne faire courir le délai de l'action en nullité à l'égard de la personne protégée qu'à dater de la connaissance qu'elle aura eue de l'acte litigieux ou de la signification qui lui en aura été faite postérieurement à la fin des fonctions de l'administrateur provisoire.

Une protection efficace des héritiers de la personne protégée semble également requérir que le délai de l'action en nullité ne commence à courir à leur égard qu'à dater de la connaissance effective de l'acte litigieux ou de la signification qui leur en aura été faite après la mort de leur auteur.

Art. 12

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« *Article 12.* — Un article 488bis, k), rédigé comme suit, est inséré dans le chapitre 1er du titre XI du livre Ier du Code civil:

Article 488bis, k):

Les significations et notifications à faire aux personnes pourvues d'un administrateur sont faites à ce dernier à son domicile ou à sa résidence.

Toutefois, seront également faites à la personne pourvue d'un administrateur provisoire les significations et notifications que réclame toute action concernant l'état des personnes. »

Justification

Il est proposé de supprimer au 2° alinéa de cet article les mots « les notifications prévues par la loi sur la protection de la personne des malades mentaux ainsi que ». En effet la notification au

Artikel 488bis, j):

De vordering tot nietigverklaring op grond van voorgaand artikel verjaart door verloop van vijf jaren.

Deze termijn loopt, ten opzichte van de beschermde persoon, vanaf het tijdstip waarop deze van de betwiste handeling kennis heeft gekregen, of van de betekening die hem ervan is gedaan na afloop van de opdracht van de voorlopige bewindvoerder en ten opzichte van zijn erfgenamen, vanaf het tijdstip waarop zij kennis ervan hebben gekregen of van de betekening die hen ervan is gedaan na het overlijden van hun rechtsvoorganger.

De verjaring die tegen deze laatste is beginnen lopen, blijft lopen ten opzichte van de erfgenamen.

De beschermde persoon of zijn erfgenamen kunnen echter ook na verloop van die termijn vergoeding van geleden schade vorderen van een medecontractant die te kwader trouw was. »

Verantwoording

Het lijkt aangewezen de termijn van de vordering tot nietigverklaring ten opzichte van de beschermde persoon slechts te doen lopen vanaf het tijdstip waarop deze van de betwiste handeling kennis heeft gekregen, of van de betekening die hem ervan is gedaan na afloop van de opdracht van de voorlopige bewindvoerder.

Een doeltreffende bescherming van de erfgenamen van de beschermde persoon blijkt eveneens te vereisen dat de termijn voor het instellen van de vordering tot nietigverklaring tegenover hen slechts begint te lopen vanaf het tijdstip van de effectieve kennisgeving van de betwiste handeling of van de betekening die zij ervan kregen na het overlijden van hun rechtsvoorganger.

Art. 12

Dit artikel vervangen door volgende bepaling:

« *Artikel 12.* — Een artikel 488bis, k), opgesteld als volgt, wordt ingevoegd in hoofdstuk 1bis van titel XI van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek:

Artikel 488bis, k):

Betekeningen en kennisgevingen aan personen aan wie een bewindvoerder is toegevoegd, worden gedaan aan de woonplaats of de verblijfplaats van laatstgenoemde.

De betekeningen en kennisgevingen in verband met vorderingen betreffende de staat van de personen worden echter ook gedaan aan de persoon aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd. »

Verantwoording

Er wordt voorgesteld in het tweede lid van dit artikel de woorden « de kennisgevingen voorgeschreven in de wet op de bescherming van de persoon van de geesteszieke evenals de » te schrappen.

malade des décisions rendues en application de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux est déjà assurée par l'article 8, § 2, de cette loi.

Dans le cadre de son devoir d'information (v. article 8), il appartiendra à l'administrateur provisoire de tenir l'administré au courant des actes et procédures qui le concernent.

Art. 13

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« *Article 13.* — Le Roi peut décréter les mesures de publicité à prendre dans l'intérêt des tiers. »

Justification

Il paraît préférable de laisser au Roi la possibilité de décréter les mesures de publicité à prendre dans l'intérêt des tiers.

En effet, une certaine publicité est déjà prévue par l'article 4, mais l'expérience d'application de la loi pourrait faire apparaître la nécessité de mesures de publicité complémentaires.

Art. 15

Remplacer cet article par la disposition suivante:

« *Article 15.* — L'article 838 du Code civil, modifié par les lois des 10 octobre 1967 et 26 juin 1990, est remplacé par la disposition suivante:

Article 838. — Si tous les cohéritiers ne sont pas présents ou représentés par un mandataire de leur choix, ou s'il y a parmi eux des interdits, des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, a) à k) ou des mineurs, même émancipés, ou si la succession est acceptée sous bénéfice d'inventaire, le partage doit être fait dans les formes prévues à l'article 1206 du Code judiciaire. »

Justification

Cet article 838 Code civil ayant été modifié par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, il est proposé de remplacer les mots « des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux » par les mots « des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, a) à k) ».

pen. De kennisgeving, aan de zieke, van de beslissingen genomen bij toepassing van de wet op de bescherming van de persoon van de geesteszieke wordt reeds verzekerd door artikel 8, § 2, van de huidige wet.

De voorlopige bewindvoerder zal in het kader van zijn informatieplicht de onder voorlopig bewind gestelde moeten inlichten over de handelingen en procedures die hem betreffen.

Art. 13

Dit artikel vervangen door volgende bepaling:

« *Artikel 13.* — De Koning kan de maatregelen van openbaarheid bepalen die in het belang van derden moeten worden genomen. »

Verantwoording

Het lijkt wenselijk aan de Koning de mogelijkheid te laten de maatregelen van openbaarheid te bepalen die in het belang van derden moeten worden genomen.

Er wordt inderdaad reeds voorzien in een zekere openbaarheid door het artikel 4, maar uit de ervaring opgedaan bij de toepassing van de wet zou de noodzaak van aanvullende maatregelen van openbaarheid kunnen blijken.

Art. 15

Dit artikel vervangen door volgende bepaling:

« *Artikel 15.* — Artikel 838 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967 en 26 juni 1990, wordt vervangen door de volgende bepaling:

Artikel 838. — Wanneer niet alle medeërftgenamen aanwezig of door een lasthebber te hunner keus vertegenwoordigd zijn of wanneer zich onder hen onbekwaamverklaarden bevinden, personen aan wie krachtens artikelen 488*bis*, a) tot k) een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd, minderjarigen, zelfs al zijn dezen ontvoogd, of indien de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving is aanvaard, moet de verdeling geschieden in de vorm bepaald in artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek. »

Verantwoording

Dit artikel 838 van het Burgerlijk Wetboek is gewijzigd door de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. Thans wordt voorgesteld de woorden « van de personen die het voorwerp zijn van een beschermingsmaatregel genomen bij toepassing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke » te vervangen door de woorden « van de personen aan wie een voorlopig bewindvoerder is toegevoegd krachtens de artikelen 488*bis*, a) tot k) ».

Art. 16

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Article 16. — A l'article 47 de la loi du 16 décembre 1851 sur la révision du régime hypothécaire, les mots « ceux des personnes placées dans des établissements d'aliénés, sur les biens de leur administrateur provisoire » sont supprimés. »

Justification

Ainsi qu'il en a déjà été fait état précédemment, il convient de laisser au juge de paix la liberté d'exiger ou non des garanties de l'administrateur provisoire.

Art. 17

A. Remplacer le 1 de cet article par la disposition suivante:

« L'article 594, 16°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante: « 16° sur toute demande qui lui est adressée en application des articles 488bis, a) à k), du Code civil. »

B. Remplacer le 2 de cet article par la disposition suivante:

« L'article 598, 1° du même Code est remplacé par la disposition suivante:

1° aux ventes publiques des biens immeubles et aux partages auxquels sont intéressés des mineurs, des interdits, des absents, des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et des personnes pourvues d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488bis, a), à k), du Code civil. »

C. Remplacer le 3 de cet article par la disposition suivante:

« A l'article 628 du même Code, remplacer le 3° abrogé par l'article 38 de la loi du 19 janvier 1990 abaissant à dix huit ans l'âge de la majorité civile, par la disposition suivante: « 3°: le juge de la résidence, ou à défaut, du domicile de la personne à protéger, lorsqu'il s'agit d'une demande prévue aux articles 488bis, a) à k), du Code civil. »

D. Remplacer le 4 de cet article par la disposition suivante:

« L'article 764, 2°, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

Art. 16

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 16. — In artikel 47 van de wet van 16 december 1851 op de voorrechten en hypotheek worden de woorden « die van in een krankzinnigengesticht geplaatste personen, op de goederen van hun voorlopige bewindvoerder » geschrapt. »

Verantwoording

Zoals reeds eerder is gesteld, moet aan de vrederechter de vrijheid gelaten worden al dan niet waarborgen te eisen van de voorlopige bewindvoerder.

Art. 17

A. Punt 1 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 594, 16°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt: « 16° over elk verzoek dat tot hem is gericht met toepassing van de artikelen 488bis, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek. »

B. Punt 2 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 598, 1° van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

1° bij openbare verkopen van onroerende goederen en bij verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen, onbekwaamverklaarden, afwezigen, en personen die krachtens de wet op de bescherming van de maatschappij zijn geïnterneerd en van personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd krachtens de artikelen 488bis, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek. »

C. Punt 3 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« In artikel 628 van hetzelfde Wetboek, het punt 3 opgeheven door artikel 38 van de wet van 19 januari 1990 tot verlaging van de burgerlijke meerderjarigheid op achttien jaar, vervangen door de volgende bepaling: « 3°: de rechter van de verblijfplaats, of bij gebreke, van de woonplaats van de te beschermen persoon, wanneer het een verzoek betreft waarin voorzien wordt in artikelen 488bis, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek. »

D. Punt 4 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 764, 2°, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

2° les demandes relatives à l'envoi en possession des biens d'un absent, à la tutelle d'un mineur ou d'un interdit, et à l'administration des biens d'une personne pourvue d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, a) à k), du Code civil. »

E. Remplacer le 5 de cet article par la disposition suivante:

« L'article 1150, troisième alinéa, du même Code, modifié par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, est remplacé par la disposition suivante:

Si le requérant est une personne pourvue d'un administrateur provisoire en vertu des articles 488*bis*, a) à k), du Code civil, la requête est introduite par ce dernier. »

F. Insérer un 5*bis* (nouveau) dans cet article, rédigé comme suit:

« 5*bis*: Il est inséré à l'article 1180, 1°, du même Code un troisième alinéa libellé comme suit:

La personne pourvue d'un administrateur provisoire est représentée par ce dernier. »

G. Remplacer le 6 de cet article par la disposition suivante:

« A l'article 1186, alinéa premier, du même Code, modifié par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, supprimer les mots « ou à des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux. »

H. Remplacer le 7 de cet article par la disposition suivante:

« L'article 1187, alinéa premier, du même Code modifié par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, est remplacé par la disposition suivante:

Lorsque des immeubles appartiennent en copropriété à des mineurs, des interdits, des personnes pourvues d'un administrateur provisoire, ou à des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et à d'autres personnes, ces dernières, si elles veulent procéder à la vente, peuvent s'adresser par requête au tribunal de première instance afin d'y être autorisées. »

2° de vorderingen met betrekking tot inbezitting van de goederen van een afwezige, de voogdij van een minderjarige of van een onbekwaamverklaarde, en het beheer van de goederen van een persoon aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd krachtens artikelen 488*bis*, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek. »

E. Punt 5 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 1150, derde lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, wordt vervangen door de volgende bepaling:

Is de eiser een persoon aan wie krachtens artikelen 488*bis*, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek, een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd, dan wordt het verzoekschrift door deze laatste ingediend. »

F. Een (nieuw) 5*bis* in dit artikel invoegen, luidend als volgt:

« 5*bis*: In het artikel 1180, 1°, van hetzelfde Wetboek, wordt een derde lid ingevoegd luidend als volgt:

De persoon aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd, wordt door deze laatste vertegenwoordigd. »

G. Punt 6 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« In artikel 1186, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, de woorden « of aan personen die het voorwerp zijn van een beschermingsmaatregel genomen in toepassing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke » schrappen. »

H. Punt 7 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

« Artikel 1187, eerste lid, van hetzelfde Wetboek gewijzigd bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, wordt vervangen door de volgende bepaling:

Wanneer onroerende goederen in medeëigendom toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden, personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd, of aan personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij, en aan andere personen, dan kunnen dezen, indien zij willen verkopen, zich bij verzoekschrift wenden tot de rechtbank van eerste aanleg om daartoe te worden gemachtigd. »

I. Remplacer le 8 de cet article par la disposition suivante:

« L'article 1225 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

Article 1225. — Les dispositions du présent chapitre à l'égard des partages auxquels des mineurs sont intéressés sont pareillement applicables aux partages auxquels sont intéressés des interdits, des personnes pourvues d'un administrateur provisoire, des personnes internées par application de la loi de défense sociale et des absents. »

Justification

A. Cette modification est justifiée par l'insertion du nouveau régime de protection dans le Code civil.

B. Il convient de tenir compte de la modification apportée à cet article par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.

C. Ainsi qu'il en a déjà été fait état précédemment, il semble opportun d'établir, pour la saisine du juge de paix, un ordre de priorité en faveur en premier lieu du juge de paix de la résidence, et, en deuxième lieu du juge de paix du domicile de la personne, et ce pour toutes demandes introduites sur la base du projet de loi.

D. La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

E. La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

F. Il semble opportun de prévoir que l'administré sera représenté par son administrateur provisoire durant la procédure d'inventaire.

G. La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

H. La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

I. La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

Art. 18

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Article 18.* — A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par l'article 8 de la loi du 13 août 1947, par l'article 35 de la loi du 23 décembre 1958, et par l'article 38, § 10, de la loi du 26 juin 1990, est remplacé par la disposition suivante :

18° les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par la loi du 26 juin 1990, relative à la protection de la personne des malades mentaux et par les articles 488bis, a) à k) du Code civil. »

Justification

La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

I. Punt 8 van dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 1225 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

Artikel 1225. — De bepalingen van dit hoofdstuk betreffende verdelingen waarbij minderjarigen belang hebben, zijn eveneens van toepassing op de verdelingen waarmee het belang gemoeid is van onbekwaamverklaarden, van personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd, van personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij en van afwezigen. »

Verantwoording

A. Die wijziging wordt verantwoord door de invoeging van de nieuwe beschermingsregeling in het Burgerlijk Wetboek.

B. Er dient rekening gehouden te worden met de wijziging aangebracht in dit artikel bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

C. Zoals reeds eerder gesteld, komt het gepast voor, om met betrekking tot de aanhangigmaking bij de vrederechter, een orde van rang op te stellen ten gunste van de vrederechter van de verblijfplaats in de eerste plaats, en van de vrederechter van de woonplaats van de persoon in de tweede plaats, en wel voor alle vorderingen ingesteld op grond van het wetsontwerp.

D. De verantwoording is identiek aan die voor de wijziging van artikel 17, 2.

E. De verantwoording is identiek aan die voor de wijziging van artikel 17, 2.

F. Het lijkt aangewezen te bepalen dat de onder bewindgestelde tijdens de procedure van boedelbeschrijving zal vertegenwoordigd worden door zijn voorlopige bewindvoerder.

G. De verantwoording is identiek aan die voor de wijziging van artikel 17, 2.

H. De verantwoording is identiek aan die voor de wijziging aan artikel 17, 2.

I. De verantwoording is identiek aan die, gegeven voor de wijziging van artikel 17, 2.

Art. 18

Dit artikel vervangen door volgende bepaling :

« *Artikel 18.* — In artikel 162 van het koninklijk besluit nr. 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 13 augustus 1947, door artikel 35 van de wet van 23 december 1958, en door artikel 38, § 10, van de wet van 26 juni 1990, vervangen door de volgende bepaling :

18° de handelingen, vonnissen en arresten betreffende procedures ingesteld bij de wet van 26 juni 1990, betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke en bij artikelen 488bis, a) tot k) van het Burgerlijk Wetboek. »

Verantwoording

De verantwoording is identiek aan die voor de wijziging van artikel 17, 2.

Art. 19

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Article 19.* — L'article 59 [1], 32°, du Code des droits de timbre, modifié par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, est remplacé par la disposition suivante :

32° les actes relatifs aux procédures instituées par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux et par les articles 488*bis*, a) à k), du Code civil. »

Justification

La justification est identique à celle donnée pour l'amendement à l'article 17, 2.

Art. 20

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Article 20.* — Sont abrogés :

a) le chapitre VII de la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, modifié par la loi du 7 avril 1964 et celle du 7 mai 1973;

b) le deuxième alinéa de l'article 129 de la Nouvelle loi communale. »

Justification

Cette modification résulte de l'abrogation de l'article 7, 3°, de la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, par la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.

Art. 21

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« *Article 21.* — La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi, et au plus tard un an après sa publication au *Moniteur belge*. »

Justification

Il semble opportun de prévoir comme cela a été fait dans la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux, que la loi entrera en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard un an après sa publication au *Moniteur belge*.

Le Ministre de la Justice,

M. WATHELET.

Art. 19

Dit artikel vervangen door volgende bepaling :

« *Artikel 19.* — Artikel 59 [1], 32°, van het Wetboek der zegelrechten, gewijzigd bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, wordt vervangen door de volgende bepaling :

32° de handelingen in verband met de procedures ingesteld bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke en bij de artikelen 488*bis*, a) tot k), van het Burgerlijk Wetboek. »

Verantwoording

De verantwoording is identiek aan die voor de wijziging van artikel 17, 2.

Art. 20

Dit artikel vervangen door volgende bepaling :

« *Artikel 20.* — Opgeheven worden :

a) hoofdstuk VII van de wet van 18 juni 1850 op de regeling voor de krankzinnigen, gewijzigd bij de wetten van 7 april 1964 en 7 mei 1973;

b) het tweede lid van artikel 129 van de Nieuwe Gemeentewet. »

Verantwoording

Deze wijziging is het gevolg van de opheffing van artikel 7, 3°, van de wet van 18 juni 1850 op de regeling voor de krankzinnigen, bij de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

Art. 21

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« *Artikel 21.* — Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. »

Verantwoording

Naar analogie van de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, lijkt het aangewezen te bepalen dat de wet in werking zal treden op de datum bepaald door de Koning, en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

De Minister van Justitie,

M. WATHELET.